

Република Србија
ВИШИ СУД У СМЕДЕРЕВУ

Гж 226/25

Датум: 07.05.2025. године

Смедерево

У ИМЕ НАРОДА

Виши суд у Смедереву, у већу састављеном од судија [REDACTED] председника већа, [REDACTED], чланова већа, у правној ствари тужиоца [REDACTED], Улица [REDACTED] број [REDACTED] кога заступа пуномоћник адвокат Никола Јанковић из Лазаревца, Улица Краља Петра Првог број 30, против туженог Производно и трговинског привредног друштва „Цмана“ доо Крњево, Булевар ослобођења број 16, кога заступа пуномоћник адвокат [REDACTED], ради дуга, вредност спора [REDACTED] динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној на пресуду Основног суда у Великој Плани П 1016/23 од 30.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 07.05.2025. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Основног суда у Великој Плани П 1016/23 од 30.10.2024. године у ставу првом, трећем, четвртном и петом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Великој Плани П 1016/23 од 30.10.2024. године у ставу другом изреке и тужба одбацује у овом делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П 1016/23 од 30.10.2024. године, ставом првим изреке дозвољено је преиначење тужбе. Ставом другим изреке утврђено је да су апсолутно ништаве одредбе става 7 одлуке туженог број 3563 од 24.06.2019. године и одредба става 8 одлуке туженог број 0194 од 06.02.2020. године које гласе: „Напред наведене цене су изражене са накнадом ПДВ од 8%“, те исте одредбе не производе правно дејство. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име мање исплаћене вредности промета [REDACTED] багремовог меда и припадајуће ПДВ надокнаде исплати износ од [REDACTED] динара, са законском затезном каматом од 31.08.2019. године до исплате. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име мање исплаћене вредности промета [REDACTED] кг багремовог меда и припадајуће

ПДВ надокнаде исплати износ од [REDACTED] динара, са законском затезном каматом од 24.06.2020. године до исплате. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове поступка у износу од [REDACTED] динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да другостепени суд ожалбену пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или преиначи и одбије тужбени захтев.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. и 479. став 1. ЗПП, Виши суд у Смедереву је нашао да је жалба на став први, трећи, четврти и пети изреке неоснована, а на став други основана.

Ожалбена пресуда у ставу првом, трећем, четвртом и петом изреке није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1-3, 5, 7. и 9. ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју указује жалба, јер садржи разлоге о битним чињеницама који су јасни и непротивуречни.

Тужени се након преиначења тужбе, повећања тужбеног захтева, није противио преиначењу тужбе, упустио се у расправљање о истом захтеву на главној расправи, те се сматра да је пристао на преиначење тужбе сходно члану 199. став 2. ЗПП. Стога је неоснована жалба туженог на став први изреке пресуде.

На утврђено чињеничног стања првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које другостепени суд прихвата.

Из утврђења првостепеног суда произилази да је тужилац носилац регистрованог пољопривредног газдинства и да је на основу усменог уговора туженом као откупљивачу испоручио дана 29.08.2019. године [REDACTED] кг багремовог меда по уговореној цени од [REDACTED] евра по килограму у динарској противвредности, а 22.06.2020. године [REDACTED] кг багремовог меда по уговореној цени од [REDACTED] евра по килограму у динарској противвредности. Тужени је тужиоцу исплатио дана 02.09.2019. године на име откупљеног меда [REDACTED] динара, а 24.06.2020. године [REDACTED] динара. У признаници-откупном листу број 215860901421 од 31.08.2019. године тужени је приказао да је од тужиоца откупио [REDACTED] кг багремовог меда по цени од [REDACTED] динара, у вредности од [REDACTED] динара без ПДВ надокнаде и обрачунао на исти износ ПДВ од 8,00%, што износи [REDACTED] динара, све укупно [REDACTED] динара. У признаници-откупном листу број 215860902498 од 24.06.2020. године тужени је приказао да је од тужиоца откупио [REDACTED] кг меда по цени од [REDACTED] динара, у вредности од [REDACTED] динара без ПДВ надокнаде и обрачунао на исти износ ПДВ од 8,00%, што износи [REDACTED] динара, све укупно [REDACTED] динара. Према одлуци директора туженог привредног друштва број 3563 од 24.06.2019. године одређена је цена багремовог меда у износу од [REDACTED] евра/кг са ПДВ накнадом од 8%, а према одлуци број 0194 од 02.06.2020. године одређена је цена багремовог меда у износу од [REDACTED] евра/кг са ПДВ накнадом од 8%.

Meђу странкама је било спorno да ли је уговорена наведена купопродајна цена са ПДВ надокнадом или без ПДВ надокнаде и на који износ се обрачунава ПДВ надокнада тужиоцу као пољопривреднику у складу са чланом 34. Закона о порезу на додату вредност, те да ли је обрачун извршен у складу са наведеним одлукама туженог исказан у признаницама-откупним листовима од 31.08.2019. године и од 24.06.2020. године у складу са законом.

Првостепени суд је ценио исказе странака и то тужиоца да му је наведена цена меда саопштена телефонским путем, да му није предочено да у исту цену улази ПДВ надокнада, да није долазио у просторије туженог, да је роба преузета код њега и да приликом закључења уговора није био упознат са одлукама туженог број 3563 од 24.06.2019. године и број 0194 од 02.06.2020. године и заступника туженог да је тужиоцу саопштено да у уговорену цену улази ПДВ надокнада. Заступник туженог у свом исказу није навео одакле му је познато да је тужиоцу предочено да ПДВ надокнада улази у цену, с обзиром да није спorno да није лично уговарао са тужиоцем. Првостепени суд је ценио и чињеницу да тужиоцу нису достављене признанице на основу члана 34. став 3. Закона о порезу на додату вредност, те је на основу свега наведеног утврдио да странке нису уговорила да ПДВ надокнада улази у уговорену цену меда.

Чланом 17. став 1. Закона о порезу на додату вредност прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Чланом 34. став 1. истог закона прописано је да физичка лица која су власници, закупци и други корисници пољопривредног и шумског земљишта и физичка лица која су као носиоци, односно чланови пољопривредног газдинства уписана у регистру пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: пољопривредници), имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом. Ставом другим истог члана прописано је да се ПДВ надокнада признаје пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима, а ставом трећим да ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница), као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун или рачун штедње).

На основу налаза и мишљења вештака првостепени суд је утврдио да је без ПДВ надокнаде за испоручену количину багремовог меда од [REDACTED] кг дана 29.08.2019. године по уговореној цени од [REDACTED] евра/кг цена меда износила [REDACTED] динара, а ПДВ надокнада [REDACTED] динара, укупно [REDACTED] динара. Тужиоцу је дана 31.08.2019. године исплаћено [REDACTED] динара, односно мање [REDACTED] динара. За испоручену количину багремовог меда од [REDACTED] кг дана 22.06.2020. године по уговореној цени од [REDACTED] евра/кг без ПДВ надокнаде, цена меда је износила [REDACTED] динара, а ПДВ надокнада [REDACTED] динара, те је тужени требало да исплати тужиоцу укупно [REDACTED] динара.

542.523,66 динара. Тужиоцу је исплаћено 24.06.2020. године 502.336,78 динара, односно мање 40.186,93 динара, те је првостепени суд мање исплаћене износе досудио тужиоцу.

Уговорене цене багремовог меда од [REDACTED] односно [REDACTED] евра у динарској противвредности су неспорне. Спорно је било да ли је уговорено да наведена цена обухвата и ПДВ надокнаду. Терет доказивања исте чињнице у складу са чланом 231. ЗПП је био на туженом, што он није доказао. Осим тога ПДВ надокнада је законска категорија, обрачунава се на вредност примљених добара и услуга и није предмет уговарања. С обзиром да из изведених доказа не произилази да су тужиоцу предочене одлуке туженог о урачунавању ПДВ надокнаде у цену и да му је саопштено приликом закључења уговора да ПДВ надокнада улази у цену, не може се прихватити обрачун туженог са урачунатом ПДВ надокнадом, већ се мора извршити обрачун надокнаде на уговорену цену.

С обзиром на наведено првостепени суд је правилно одлучио када је усвојио тужбени захтев у ставу трећем и четвртном изреке.

Одлука у ставу другом изреке захваћена је битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП јер је првостепени суд одлучио о захтеву који не спада у судску надлежност, о чему другостепени суд води рачуна по службеној дужности, а на шта указује и жалба туженог. Утврђивање ништавости општих аката привредних друштава у случајевима који нису прописани законом, не спада у судску надлежност. У конкретном случају ради се о одлукама директора о откупној цени и другим условима пословања туженог и исте одлуке се примењује и имају обавезну снагу у привредном друштву, те не обавезује друга лица, уколико одредбе нису прихваћене уговором, у ком случају би суд ценио законитост уговора.

Другостепени суд прихвата разлоге првостепеног суда у погледу утврђеног чињеничног стања и примене материјалног права, те је сходно члану 396. став 2. ЗПП нашао да није потребно да детаљно образлаже пресуду и понавља разлоге наведене у првостепеној пресуди.

Трошкови су правилно утврђени и досуђени на основу члана 150, 153, 154. и 163. ЗПП.

Због наведеног, Виши суд у Смедереву је одлучио као у изреци на основу члана 387. став 1. тачка 1. и 4, 390. и 391. став 2. ЗПП.

Виши суд у Смедереву, дана 07.05.2025. године.

